Dosarul nr. 4r-4829/23 Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni)
4-23035562-02-4r-12122023 Judecător: Natalia DOROFTEI

D E C I Z I E
În numele Legii

30 iunie 2026 **mun. Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componenţă:
Preşedintele şedinţei: Alexandru SPOIALĂ
Judecătorii: Adrian CERBU și Marcel POPESCU

A examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul avocatului Veronica PASCAL în numele persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Pavel MIRON, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 18 septembrie 2023, în cauza contravențională la contestația împotriva deciziei de sancționare din 01 martie 2023 și a procesului-verbal cu privire la contravenție din aceiași dată, întocmite în privința lui Pavel MIRON în baza art. 354 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
- în procedura instanței de fond, de la 09.03.2023 până la 18.09.2023;
- în procedura instanței de recurs de la 12.12.2023 până la 30.06.2026.
Procedura de înștiințare legală executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru-

C O N S T A T Ă:

1. La 01 martie 2023, de către agentul constatator din cadrul OSS a SP-2 al IP Ialoveni, Vasile COJOCARI, a fost încheiat procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05892494, prin care Pavel MIRON a fost sancţionat pentru comiterea contravenţiei prevăzută de art. 354 Cod contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiunea sub formă de amendă în mărime de 10 unităţi convenţionale, reţinând în sarcina făptuitorului că, la 18 februarie 2023, în jurul orei 17:00, în *****, în stradă, Pavel MIRON l-a acostat jignitor pe cet. Ion CRISTEA.

2. În contestaţia depusă, prin intermediul Inspectoratului de Poliție Ialoveni la 09 martie 2023, petiționarul Pavel MIRON a relatat că la 01 martie 2023, agentul constatator Vasile COJOCARU a întocmit în privința sa procesul verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravenţional și a fost stabilită sancțiunea sub formă de

amendă contravențională în mărime de 10 unități convenționale echivalentul la 500 lei, calificând acțiunile drept huliganism, prin prisma contravenției administrative.

Petiționarul a mai menționat că, nu este de acord cu procesul-verbal de contravenție pe motiv că urma să îi fie atribuită calitatea de victimă, fiind sesizată poliția (112) despre agresarea sa de către cet. Ion CRISTEA, dar și pe motiv că nu a comis o astfel de infracțiune.

Petiționarul a mai indicat că, la 18 februarie 2023 cetățeanul Ion CRISTEA împreună cu cetățeanul Eduard PALAMARCIUC, au început să aranjeze piatra pe drum care anterior această piatră a fost scoasă în timpul lucrărilor de săpare a traseului de apă, pe strada unde locuiesc.

Fiica sa, Victoria MIRON s-a apropiat de ei calm și a întrebat ce fac cu pietrișul și a rugat să se oprească să aranjeze piatra, pentru ca este piatră destul de măștcată si e necesar sa fie aranjată pe cealaltă parte de drum de unde a fost scoasă. Auzind vocile ridicate, s-a apropiat și a întrat în discuții cu aceste două persoane. Ion CRISTEA a început să îl numească cu cuvinte necenzurate, cuvinte pe care îi este rușine sa le expună în plângere. Între ei a început un schimb de replici mai dure la care Victoria MIRON a rugat să se liniștească. Reieșind din faptul că cet. Ion CRISTEA a devenit foarte agresiv, instabil psihic, a apelat la 112. În acel moment, Ion CRISTEA s-a aruncat asupra sa, cu o rangă de metal în mână, la un bătrân, în vârstă de 74 de ani, l-a îmbrâncit, l-a lovit, de la care a căzut pe spate. Cu toate acestea, Ion CRISTEA a continuat să îl înjure pe Pavel MIRON, să îl numească cu cuvinte necenzurate. În stradă se afla soția și nepoțica minoră, ultima speriindu-se că bunelul a decedat, a făcut un stres emoțional foarte puternic. Aceste evenimente s-au petrecut în timp ce Victoria MIRON discuta cu dispeceratul de la 112. Aceste momente doamna de la recepție le-a auzit, revenind cu întrebarea dacă nu au nevoie de chemat urgența.

Petiționarul a mai menționat că la întocmirea procesului-verbal, agentul constatator nu a vrut sa țină cont de circumstanțele reale, ultimul știind ca cet. Ion CRISTEA este o persoană violentă și a admis mai multe abateri de la normele morale, dar nu a întreprins nici o măsură pentru a stopa fărădelegea, ba mai mult a dispus sancționarea unei persoane care de fapt are statut de victimă. Studiind conținutul procesului-verbal se atestă că agentul constatator nu a stabilit circumstanțele care ar face obiectul contravenției și persoana vinovată.

Petiționarul a relatat că agentul constatator a omis să investigheze cazul prin prisma prevederilor art. 287 alin. (3) Cod penal, care prevede drept infracțiune „acțiunile care încălca ordinea publică, însoțite de ....amenințarea cu aplicarea asemenea violențe, precum și acțiunile care se deosebesc prin-un cinism și obrăznicie deosebita, care au fost săvârșite cu aplicarea obiectelor periculoase pentru integritatea corporală și sănătate”, în acest sens fiind sesizat.

Contestatarul Pavel MIRON a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 01 martie 2023 ca fiind ilegal, cu încetarea procesului contravențional pe motiv că fapta nu a fost comisă de acesta.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 18 septembrie 2023, contestația depusă de petiționarul Pavel MIRON împotriva procesului-verbal cu privire la

contravenție seria/nr. MAI05892494 din 01 martie 2023 întocmit în temeiul art. 354 Cod contravențional și a deciziei agentului constatator, a fost respinsă ca neîntemeiată.

4. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Veronica PASCAL în numele persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Pavel MIRON a înaintat recurs, solicitând casarea totală a hotărârii instanței de fond din 18 septembrie 2023, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 01 martie 2023 ca fiind ilegal și cu încetarea cauzei în lipsa faptei contravenționale în acțiunile recurentului.

În motivarea recursului nominalizat, apărătorul a menționat că circumstanțele faptei nu au fost cercetate pe deplin, nu a fost luat în considerație că partea interesata a fost persoana care a provocat situația de conflict, iar acțiunile recurentului au fost acțiuni de apărare.

Apărătorul a mai menționat că hotărârea a fost recepționată la 28 noiembrie 2023.

5. Conform art.471 alin. (1)-(2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) Cod contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

6. *Apreciind situaţia de fapt şi de drept constatată, studiind actele cauzei, instanţa de recurs conchide necesitatea emiterii unei soluţii conforme art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Codul contravenţional, cu respingerea recursului ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.*

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.*

Conform art.468 Cod contravențional, *recursul împotriva încheierii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).*

Conform art. 469 alin. (1) Cod contravențional*, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea încheierii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea încheierii asupra ei.*

7. Colegiul penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate supra, situației din speță îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei

contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța de recurs atestă că prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 18 septembrie 2023, contestația depusă de petiționarul Pavel MIRON împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05892494 din 01 martie 2023 întocmit în temeiul art. 354 Cod contravențional și a deciziei agentului constatator, a fost respinsă ca neîntemeiată.

De asemenea, Colegiul penal constată că ***la 06 decembrie 2023***, cu încălcarea termenului legal, a declarat recurs apărătorul Veronica PASCAL în numele persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Pavel MIRON, prin care a solicitat casarea totală a hotărârii instanței de fond din 18 septembrie 2023, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 01 martie 2023 ca fiind ilegal și cu încetarea cauzei în lipsa faptei contravenționale în acțiunile recurentului.

Conform art. 468 alin. (1) Cod contravențional, *(1) Recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).*

Conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată (f.d. 18; f.d. 21), apărătorul Veronica PASCAL a fost prezent la ședințele de judecare a cauzei contravenționale și a cunoscut despre ședința de judecată ce a fost fixată pentru 18 septembrie 2023, solicitând ca examinarea dosarului să aibă loc în lipsa acestuia (f.d. 23).

De asemenea, Colegiul penal menționează că hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 18 septembrie 2023 a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la 21 septembrie 2023.

Având în vedere că avocatul persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional cunoștea despre data pronunțării hotărârii, termenul de recurs a început să curgă din ziua în care avocatul a avut posibilitatea de a accesa hotărârea instanței de fond pe portalul instanțelor de judecată, adică de la 21 septembrie 2023.

Recursul examinat a fost depus la 06 decembrie 2023, peste 77 de zile de la publicarea hotărârii pe portalul instanțelor judecătorești, în timp ce termenul de recurs era de 15 de zile.

Totodată, avocatul Veronica PASCAL, fiind avocat profesionist, în situația în care a încheiat contractul de asistență juridică a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional la 10 iunie 2023, fapt confirmat prin mandatul avocațional (f.d. 16), a avut posibilitatea să acceseze portalul instanțelor de judecată, să ia cunoștință cu hotărârea publicată pe portal și să o conteste, făcând acest lucru abia la 06 decembrie 2023, adică peste 15 zile din momentul în care a avut acces la sentința publicată pe portal.

Prin urmare, instanța de recurs reține că situația constatată mai sus denotă omiterea termenului de declarare a recursului de 15 zile de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, fapt expres stipulat în alin.(1) al art.468 Codul contravențional.

Conform art. 469 alin. (1) Cod contravențional, *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării*

sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen ***dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei****, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.*

Cu referire la norma legală expusă supra, Colegiul penal atestă că apărătorul nu a indicat în cererea de recurs nici un motiv pasibil de a fi considerat întemeiat în vederea repunerii în termen a cererii de recurs.

Tot aici, Colegiul penal reiterează poziția expusă supra cu privire la faptul că apărătorul a fost prezent la judecarea cauzei și a cunoscut despre data pronunțării hotărârii instanței de judecată.

8. În aceiași ordine de idei, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.*

Astfel, este cert că depunând cererea de recurs la 06 decembrie 2023, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislaţia naţională.

Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigenţe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

9. Sub aceste aspect Colegiul penal relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007). Totodată, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (hotărârea Sutter versus Elveţia) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (hotărârile Avramenco versus Republica Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina) şi că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor şi violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (hotărârea Ghirea versus Republica Moldova).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca depus peste termen a recursului declarat de avocatul Veronica PASCAL în numele persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Pavel MIRON împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 18 septembrie 2023.

10. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin. (1) pct.1) lit. a), 474 Cod contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru–

D E C I D E:

Se respinge ca fiind tardiv recursul avocatului Veronica PASCAL în numele persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Pavel MIRON, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 18 septembrie 2023 și se menține fără modificări hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: **Alexandru SPOIALĂ**

Judecător: **Adrian CERBU**

Judecător: **Marcel POPESCU**